

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3054

Vragen van de leden **Veltman** en **Ellian** (beiden VVD) aan de Minister en Staatssecretaris van Defensie over *mogelijke Nederlandse bijstand bij natuurbranden in Zuid-Europa* (ingezonden 18 augustus 2025).

Antwoord van Minister **Brekelmans** (Defensie) (ontvangen 9 september 2025).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de hevige natuurbranden die momenteel woeden in onder meer Spanje, Portugal en op de Balkan, zoals beschreven in recente nieuwsberichten?^{1 2 3}

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dat Montenegro, Spanje en Portugal bijstandsverzoeken hebben gedaan voor inzet, met name helikopters met teams, bij de bestrijding van deze natuurbranden?

Antwoord 2

Montenegro heeft op 11 augustus via het operationele Europese Coördinatiecentrum, het *EU Emergency Response Coordination Centre* (ERCC), het Uniemechanisme voor Civiele Bescherming geactiveerd en verzocht om twee blushelikopters, twee blusvliegtuigen en een team voor de bestrijding van bosbranden op de grond. Verschillende EU lidstaten hebben op dit verzoek gereageerd door het leveren van de gevraagde capaciteiten en teams. Op 13 augustus heeft Spanje via ditzelfde mechanisme verzocht om blusmiddelen, zoals helikopters, vliegtuigen en voertuigen. Portugal heeft op 15 augustus een verzoek gedaan voor blusvliegtuigen.

¹ NOS, 13 augustus 2025, Tientallen natuurbranden in Zuid-Europa: «Konden alleen onze paspoorten meenemen» (<https://nos.nl/artikel/2578557-tientallen-natuurbranden-in-zuid-europa-konden-alleen-onze-paspoorten-meenemen>),

² NOS, 12 augustus 2025, Hitte in grote delen van Europa leidt tot meerdere doden (<https://nos.nl/artikel/2578478-hitte-in-grote-delen-van-europa-leidt-tot-meerdere-doden>)

³ NOS, 14 augustus 2025, Spanje vraagt Europa om hulp bij natuurbranden (<https://nos.nl/artikel/2578588-spanje-vraagt-europa-om-hulp-bij-natuurbranden>)

Vraag 3 en 4

Welke overwegingen hebben ertoe geleid om deze bijstand te weigeren? Kan Defensie alsnog zo spoedig mogelijk helikopters inzetten in de getroffen gebieden die om bijstand vragen? Zo ja, gaat u dit doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3 en 4

Verzoeken die via het *EU Emergency Response Coordination Centre* (ERCC) worden gedaan komen in Nederland binnen bij het Nationaal Crisiscentrum (NCC). Het NCC volgt een vaste procedure om snel en effectief te reageren. Zo worden verzoeken uitgezet bij de relevante ministeries om na te gaan of aan het verzoek kan worden voldaan. Vervolgens zijn de verzoeken bij Defensie terechtgekomen. In het geval van het verzoek vanuit Montenegro is hier door andere EU-lidstaten op korte termijn op gereageerd. Naar aanleiding van het Spaanse verzoek heeft het kabinet besloten om twee Chinook-transporthelikopters te leveren om te helpen bij het bestrijden van de natuurbranden. De helikopters zijn van dinsdag 19 augustus tot zondag 31 augustus ingezet voor de brandbestrijding. In deze periode hebben de toestellen bijna 3 miljoen liter water gedropt ter bestrijding van de natuurbranden.

Vraag 5

Deelt u de opvatting dat dergelijke operationele bijstand bij een crisis niet alleen de kracht van Europese samenwerking toont, maar ook het imago van Nederland als betrouwbare partner in EU- en NAVO-verband extra versterkt?

Antwoord 5

Ja, met de inzet van de Chinooks laat Nederland zien verantwoordelijkheid te nemen als bondgenoot, en een bijdrage te leveren aan het beschermen van levens en behoud van de natuur. Het Uniemechanisme voor Civiele Bescherming is gestoeld op solidariteit: landen die elkaar bijstaan in crisistijd kunnen zelf ook rekenen op steun wanneer dat nodig is. Nederland hecht hier al langere tijd veel belang aan en draagt daarom actief bij, onder meer met donaties aan energie-infrastructuur, de levering van strooizout en de donatie van COVID-19-vaccins. Dat vergroot niet alleen de kans op wederkerigheid binnen de EU, maar heeft ook strategische waarde voor onze bilaterale relaties, zoals met Spanje, waar recent twee Nederlandse brandweerteams door Spaanse collega's in Galicië zijn opgeleid – een samenwerking die Nederland graag verder uitbouwt. Het is een goed voorbeeld van hoe Europese samenwerking en solidariteit er in de praktijk uit ziet. Dit versterkt ook de positie van Nederland als betrouwbare partner in NAVO-verband.

Vraag 6

Welke voorbereidingen of draaiboeken liggen gereed binnen Defensie om snel in te spelen op urgente internationale verzoeken tot civiele bijstand, zoals nu bij natuurbranden?

Antwoord 6

Defensie beschikt over kennis en expertise om bijstand te kunnen leveren. Voor internationale verzoeken wordt dit gecombineerd met de kennis en expertise die is opgedaan met expeditionair optreden. Uiteindelijk geldt bij noodsituaties als deze dat het om maatwerk draait. Bij internationale bijstand zal ook altijd een afweging plaatsvinden tussen nationale en internationale belangen, en worden de gevolgen van een dergelijke inzet ten opzichte van de gereedheid voor hoofdtak 1 en 2 meegewogen.

Vraag 7

Hoe beoordeelt u de strategische waarde van snelle, zichtbare Nederlandse inzet bij deze rampen voor onze positie in toekomstige Europese en internationale samenwerking?

Antwoord 7

Zie ook het antwoord op vraag 5. De snelle, zichtbare Nederlandse inzet van de Chinooks geeft een belangrijk signaal af dat Europese lidstaten elkaar steunen bij rampen en crises van verschillende aard. Daarnaast draagt het bij aan het versterken van gezamenlijke crisisresponsmechanismen.

Vraag 8

Bent u bereid in ieder geval om de vragen 1 t/m 6, gezien de noodsituatie in delen van Zuid-Europa, per omgaande beantwoorden?

Antwoord 8

Uw Kamer is in de Kamerbrief Geannoteerde Agenda RBZ Defensie 28 en 29 augustus 2025 van 19 augustus jl. reeds geïnformeerd over de inzet van de Chinook-transporthelikopters om natuurbranden in Spanje te bestrijden.